

Svarsfil till remiss Boverkets föreskrifter och allmänna råd om planbeskrivning, dnr: 6352/2018

Svar mailas till remiss@boverket.se

Datum

2020-06-xx

Remisslämnare

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Organisation

Nacka kommun

Kontaktperson

Therese Sjöberg

E-postadress

therese.sjoberg@nacka.se

Adress

Remissvar

(sätt kryss i vald ruta)

Avstår

Tillstyrker utan kommentar

Tillstyrker med kommentar

Avstyrker med motivering

Föreskrift och allmänt råd (kapitel och paragraf*)	Konsekvensutredning föreskrift och allmänna råd (sida)	Kommentar/Motivering	Ert förslag till ändring
Miljö- och stadsbyggnadsnämndens motivering till avstyrkan, enligt beslut den xx juni 2020 § xx, se även bifogat protokollsutdrag		Kompletteras med motivering efter nämndens beslut	

Generellt		<p>Kommunen anser att Boverket bör ta fram allmänna råd istället för bindande föreskrifter för planbeskrivningar och ändring av detaljplaner. Kommunen anser inte att det är rimligt att gå från att inte ha någon form av standardisering/vägledning för planbeskrivningar och ändringar av detaljplaner till att införa bindande föreskrifter med endast ett års implementeringstid, även om det på längre sikt kan finnas fördelar som motiverar att även planbeskrivningen till viss del regleras med föreskrifter.</p> <p>Om Boverket ändå inför bindande föreskrifter anser kommunen att det inte är rimligt att föreskrifterna ska gälla för detaljplaner påbörjade från den 1 januari 2022. Detta då Boverket först måste ta fram vägledningar, utbildningar samt mallar, programvaruleverantörerna utveckla programvaror som kan hantera planbeskrivningar och kommunerna därefter måste få rimlig tid för att implementera dessa i sin verksamhet. Kommunen anser inte att det kan ske på ett rättssäkert sätt med bara ett års omställningstid. Motsvarande omställningstid för detaljplanernas bestämmelser och plankarta, där det redan idag finns allmänna råd och en väl etablerad praxis samt till stor del tillämplig programvara, är längre än ett år och det är därmed rimligt med en längre omställningstid även för planbeskrivningar.</p>	
-----------	--	---	--

		<p>Om Boverket inför föreskrift anser kommunen vidare att vissa delar bör utgå från föreskrifterna, se nedan under respektive berörd paragraf.</p>	
<p>Generellt</p>		<p>Kommunen anser att föreslagna föreskrifter är bättre än det tidigare remissförslaget men föreskrifterna kommer ändå att påverka kommunens arbete i stor omfattning och påverka kommunen betydligt både vad gäller tidsåtgång och kostnader. Kommunen kommer att behöva ta fram nya arbetssätt för framtagande av planbeskrivningar och befintliga mallar kommer behöva göras om.</p> <p>Kommunen använder sig idag av standardformuleringar och hjälptexter. Detta för att samma frågor ska beskrivas på samma sätt i alla kommunens planbeskrivningar för att underlätta förståelsen för de av kommunens medborgare och remissinstanser som tar del av planbeskrivningar för olika ärenden. Det är oklart om det nya arbetssättet möjliggör sådana standardformuleringar och hjälptexter. Omöjliggörs dessa påverkas kommunens planarbete ännu mer. Föreslagna föreskrifter innebär även att kommunen måste handla upp nya programvaror som idag inte finns framtagna.</p>	

Generellt		<p>Kommunen instämmer i att digitalisering är ett viktigt framtida steg för detaljplaneprocessen men anser att det är av yttersta vikt att föreskrifterna inte begränsar kommunens självstyre och möjligheterna att reglera det som PBL föreskriver. Det får inte vara så att bindande föreskrifter gör inskränkningar i detta utifrån en vilja att standardisera och förbereda för en kommande digitalisering. Kommunen anser att digitalisering bör kunna åstadkommas utan bindande föreskrifter, med hjälp av exempelvis allmänna råd, vägledningar och utvecklade programvaror.</p> <p>Kommunen anser vidare att föreskrifterna riskerar att leda till en förändring när det gäller planläggningens fokus. Det faktum att föreskrifterna forceras fram med en kort omställningstid för kommunen att anpassa sitt arbetssätt medför en risk att tid som idag läggs för att göra korrekta avvägningar, rimliga bedömningar och säkerställa goda livsmiljöer istället läggs på att säkerställa att det inte sker formaliafel.</p> <p>Regleringen av planbeskrivningens innehåll är en stor förändring. Den effektivisering som är avsikten innebär med stor sannolikhet att effektiviteten minskar initialt och att det kan ta många år med upphävda detaljplaner innan en ny rättspraxis utvecklats.</p>	
-----------	--	--	--

<p>Generellt</p>		<p>Om Boverket inför föreskrifter vad gäller planbeskrivningen förutsätter kommunen att Boverket bekostar och omgående tar fram omfattande vägledningar, utbildningar och förslag till mallar kring planbeskrivningens utformning och detaljeringsnivå. Detta för att göra det möjligt att uppfylla kraven i föreskrifterna. Risken är annars att planskrivningar blir onödigt detaljerade och långa för att säkerställa att föreskrifterna uppfylls, vilket motverkar syftet med föreskrifterna.</p>	
<p>2kap. 3§.</p>		<p>Kommunen anser att paragrafen ska justeras så att det istället framgår att det endast är de utredningar som är väsentliga för planförslaget som ska sammanfattas.</p> <p>Kommunen anser vidare att det behöver tydliggöras om utredningarna ska sammanfattas på en gemensam plats i planbeskrivning eller om sammanfattning kan ske under till exempel respektive avsnitt, det vill säga trafikutredningen sammanfattas under avsnittet trafik och naturvärdesinventeringen under avsnittet natur. Omfattande vägledning behövs för att paragrafen inte ska leda till onödigt detaljerade planbeskrivningar.</p>	

<p>2 kap. 4 §.</p>		<p>Kommunen anser att paragrafen ska justeras så att det istället framgår att planbestämmelserna <i>i den mån det behövs</i> ska motiveras. Om Boverket så anser lämpligt kan det förtydligas i ett allmänt råd att det vid behov kan vara lämpligt att motivera enskilda regleringar. Kommunen anser att ovanstående förändring av paragrafen tydliggör behovet av att planbestämmelser är motiverade samtidigt som det minskar risken för formaliafel och onödigt långa och detaljerade planbeskrivningar.</p> <p>Kommunen anser vidare att det krävs en tydlig vägledning kring hur motiveringarna ska formuleras och hur detaljerade de ska vara. Detta för att undvika onödigt långa planbeskrivningar för att kommunen vill gardera sig mot formaliafel.</p> <p>Särskild tydlighet krävs kring vad föreskriften avser med att varje enskild reglering ska motiveras. Det är inte rimligt att till exempel vid planläggning av ett tidigare fritidshusområde med hundratals fastigheter motivera varenda specifik bestämmelseyta, då blir planbeskrivningarna för långa vilket i sig innebär en otydlighet. Vägledningen behöver därför klargöra i vilken mån övergripande motiveringar är möjliga.</p>	
--------------------	--	--	--

2 kap. 4 §.		<p>Kommunen anser att det är bättre att ange lagstöd på plankartan. Att notera planstöd i den löpande texten i planbeskrivningen påverkar läsförståelsen på ett negativt sätt. Kommunen anser vidare att lagstödet inte ska regleras som en föreskrift. Det är kommunens ansvar att tillse att de planbestämmelser som införs har lagstöd. Det blir dock en orimlig konsekvens att en missad utskrivning av ett lagstöd i planbeskrivningen/plankartan ska kunna leda till formaliafel, vilket blir risken om det regleras som en föreskrift.</p>	
2 kap. 10 §.		<p>Kommunen anser att det inte bör ställas för långtgående krav på redovisningen av kostnadsfördelning och betalningsansvar, då detta är uppgifter som kan förändras över tid och detaljplaner ska vara giltiga under lång tid. Vidare behövs vägledning för att hamna på en rimlig nivå vad gäller redovisningen och det behöver tydligt framgå i vägledningen att det inte är exakta belopp eller specifika personer som ska redovisas.</p>	
2 kap. 12 §.		<p>Kommunen anser att det är viktigt att det tydliggörs att föreskriften inte innebär att summor ska redovisas, då detta inte alltid är klarlagt inom ramen för planarbetet, samt att detaljplanen inte kan föregå en efterföljande prövning.</p>	

<p>2 kap. 14 §.</p>		<p>Kommunen anser att föreskriften om ändring av detaljplaner endast ska gälla vid ändring av detaljplaner upprättade enligt Boverkets föreskrifter om detaljplan (BFS 20xx:xx). Äldre detaljplaner har vanligen endast en analog planbeskrivning som inte överensstämmer med dagens uppställningar av planbeskrivningar, vilket gör det blir svårt att göra ändringar i äldre planbeskrivningar.</p> <p>Om paragrafen ska gälla även vid ändring av äldre detaljplaner måste det tydliggöras hur kommunen ska göra ändringen i den ursprungliga planens planbeskrivning. Detta då planbeskrivningen för äldre detaljplaner är en arkiverad pappershandling som inte förvaras hos kommunen. Tydliggörande behövs även kring hur/om ändringen ska redovisas på de kopior som förekommer av analoga detaljplaner.</p> <p>Kommunen anser även att det behövs omfattande vägledning för hur ändringar av detaljplaner ska göras i praktiken. Exempelvis behöver det tydliggöras vad Boverket menar med följande mening som återfinns under rubriken motiv i konsekvensbeskrivningen: <i>"Hur kommunen väljer att göra "uppdateringen" av planbeskrivningen är inte reglerat, utan det är upp till kommunen att avgöra vad som är bäst i förhållande till de ursprungliga planhandlingarna."</i></p>	
---------------------	--	---	--

<p>2 kap. 14§.</p>		<p>Kommunen anser att det kan vara lämpligt att genom en ändring av detaljplan kunna lägga till en ny användningsbestämmelse för att till exempel kunna möjliggöra en förskola i del av en byggnad som ursprungligen var tänkt att enbart innehålla verksamheter. Med den tolkning som beskrivs i motiven till paragrafen är det tveksamt om en sådan ändring är tillåten då förskola sannolikt inte kan anses stämma överens med ursprungliga planens syfte. Kommunen anser därför att det bör vara möjligt att vid ändring av en detaljplan kunna komplettera den ursprungliga planens syfte.</p>	
<p>3 kap.</p>		<p>Kommunen ställer sig frågande till nyttan av att koppla all information i planbeskrivningen digitalt. Kommunen anser vidare att det inte är lämpligt att styra koppling av information till ytor genom föreskrifter. Detta då föreskrifterna är bindande vilket torde kunna innebära att en felaktig koppling av ett informationsavsnitt eller att ett informationsavsnitt av misstag inte blivit kopplat till någon yta skulle kunna anses som formaliafel. Kommunen anser att det är en orimlig konsekvens att detaljplanen skulle kunna upphävs av ett sådant misstag.</p> <p>Om Boverket vidhåller att reglera med föreskrifter anser kommunen att föreskriften ska justeras så att det endast blir obligatoriskt att knyta informationen till de teman som pekats ut i bilagan. Om Boverket så anser motiverat kan allmän råd/vägledning uppmånat till mer detaljerade</p>	

		<p>kopplingar för de kommuner som ligger långt fram med digitalisering. En sådan utformning ger mindre risk för formaliafel och medför en rimligare chans för programvaruleverantörerna att kunna ta fram tillämpliga programvaror och för kommunen att anpassa arbetssättet för planbeskrivningar.</p> <p>Om nyttan av kopplad information i framtiden visar sig bli stor kan kommunen tänka sig att föreskriften kan kompletteras med att utvalda delar av planbeskrivningen kopplas till mer nedbrutna huvudområden/kategorier. Kommunen har dock svårt att se att det skulle finnas en nytta med att alla delar av planbeskrivningen finns kopplade digitalt. Kommunen anser istället att det endast borde vara de delar av planbeskrivningen som har verklig betydelse vid tolkningen av detaljplanen som kopplas digitalt till detaljplanen.</p> <p>Kommunen anser vidare att det är svårt att ta ställning till konsekvenser/kostnader till följd av 3 kapitlet då programvara inte finns utvecklad, vilket medför att det inte går att ta ställning till i viken omfattning kommunens arbetssätt behöver förändras.</p>	
3 kap. 2§.		<p>Kommunen anser att paragrafen behöver förtydligas. Kan till exempel ett huvudområde sakna kopplad information om planen inte omfattar något som berör det aktuella huvudområdet?</p>	

3 kap. 5§.		<p>Punkterna vad gäller planinformationen om datum för när detaljplanen/ändringen vann laga finns inte tillgängliga innan laga kraft. Hur hanteras det vid en prövning i domstol? Att dessa punkter kan anges först efter laga kraft bör framgå av föreskrifterna eftersom det annars i överklagandeprocessen kan bli onödiga diskussioner om formaliafel.</p>	
Bilagan		<p>Kommunen anser att bilagan ska revideras så att föreskrifterna inte reglerar att information ska kopplas till nedbrutna huvudområden/kategorier, se kommentarer kring 3 kap. ovan.</p> <p>Om Boverket ändå går vidare med bilagan anser kommunen att det behöver tydliggöras hur bilagan ska tolkas. En av kolumnerna har till exempel rubriken "Huvudområden som ska anges". I den kolumnen anges bland annat "Vattenområde". Innebär formuleringen att vattenområde alltid ska anges – även för planer där vattenområde saknas?</p>	
Bilagan		<p>Omfattande vägledning behövs kring vilken typ av information som ska stå under respektive tema, huvudområde och kategori.</p>	

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan

* Fyll gärna i kapitel och paragraf enligt följande: X kap. X §.